

LIBERA CIRCULAȚIE A CAPITALURILOR ÎN ROMÂNIA, ÎNTRE GLOBALIZARE ȘI INTEGRAREA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ (Circulation of the Capital in Romania, between the Free Globalization and Integration in the European Union)

Ec. dr. Raluca Florentina Crețu

Academia de Studii Economice din București
cretu_raluca@yahoo.com

Rezumat

România traversează în această perioadă o etapă crucială în istoria sa modernă. Pe de o parte, a încheiat provizoriu toate capitolele de negociere pentru aderarea la Uniunea Europeană, capitole pe care va trebui să le respecte cu strictețe, iar pe de altă parte trebuie să-și protejeze piața internă de efectele nocive ale contactului cu piața liberă europeană. Ca și cum aceste lucruri nu erau suficient de dure pentru fragila noastră democrație, țara noastră va trebui să găsească soluții viabile pentru ca economia națională să facă față cu succes unui alt proces internațional, mult mai profund – globalizarea.

România se află într-un proces complex de reformă economică, socială, instituțională, generat de schimbarea sistemului politic comunist și adoptarea statului de drept și a economiei de piață.

Atât pentru țara noastră, cât și pentru toate țările în curs de dezvoltare, autoritățile statelor respective împreună cu comunitatea internațională trebuie să realizeze un raport cât mai variat între ajustarea economică și dezvoltarea economică, între costurile și avantajele globalizării.

Cuvinte cheie

- Capital;
- Globalizare;
- Integrare;
- Reformă.

Abstract

Romania crosses one of the most important periods of its modern history. On one hand it signed, provisionally, all the negotiation chapters with the European Union, chapters that must be strictly observed, and on the other hand Romania must keep its domestic market out of the negative effects appeared from the contact with the free European market. Besides these difficult tasks for our weak democracy, our country has another one: to find viable solutions for the national economy could successfully resist to another international process, much deeper, globalization. Romania is during a complex process of reforming economically, socially, institutionally, after the communist system was changed and it has been trying to pass to the market economy.

Both for our country and for all the other developing countries, there must be efforts made together with the international community to realize a complex connection between economic adjustment and economic development, between the costs and the advantages of the globalization.

Keywords

- Capital;
- Globalization;
- Integration;
- Reform.

Piața unică reprezintă cea mai importantă realizare a Uniunii Europene, având la bază cele patru libertăți fundamentale – libera circulație a persoanelor, bunurilor, serviciilor și capitalurilor. Procesul globalizării oferă multiple și rapide avantaje economiilor dezvoltate, ce concentrează capitalul mondial și unde își au sediul central marile companii transnaționale.

1. Circulația capitalurilor în Uniunea Europeană

Piața unică reprezintă cea mai importantă realizare a Uniunii Europene, având la bază cele patru libertăți fundamentale: libera circulație a persoanelor, bunurilor, serviciilor și capitalurilor.

Renunțarea la barierele din calea celor patru libertăți este un proces gradual care continuă și în momentul de față, Comisia Europeană monitorizând constant noile reglementări, regulamente și practici naționale pentru a se asigura că ele nu impun noi restricții în calea acestor libertăți.

După semnarea Actului Unic European (1986) au fost suprimate în mod treptat, timp de 7 ani, până în 1992, frontierele fiscale, tehnice și fizice din calea celor patru libertăți fundamentale ale Comunității Europene.

În ceea ce privește libera circulație a capitalurilor, Actul Unic European a prevăzut **liberalizarea operațiunilor de plăți, împrumuturilor și investițiilor**, suprimându-se, în acest fel, restricțiile privind mișcarea capitalurilor (din punct de vedere cantitativ, al operațiunilor bancare și al instrumentelor de plată).

Liberalizarea totală a circulației capitalurilor a fost realizată, în principal, ca urmare a Tratatului de la Maastricht (1992), care stipulează completa liberalizare a mișcărilor de capitaluri ca o precondiție pentru introducerea monedei unice în Uniunea Europeană.

Până la această dată controlul mișcărilor de capital a reprezentat un instrument de politică macroeconomică,

în caz de dezechilibru al balanțelor de plăți, pentru cele mai multe state membre.

Baza regimului actual este reprezentată de interdicerea strictă a controlului mișcărilor de capital și a controlului cursului valutar între statele membre ale UE. Articolul 73b din Tratat prevede ca „**toate restricțiile în calea mișcărilor de capital între statele membre și între statele membre și țări vor fi interzise**”.

Acquis-ul comunitar, în domeniul liberei circulații a capitalurilor, se bazează pe prevederile Tratatului Comunității Europene (TCE), precum și pe o serie de directive, recomandări și comunicări care pot fi structurate astfel:

- Articolele 56-60 din TCE reprezintă baza legală pentru libera circulație a capitalurilor. Chiar dacă Tratatul CEE prevede abolirea restricțiilor liberei circulații a capitalurilor, există și cazuri specifice (crize temporare, perturbări ale schimbului valutar, instabilitate politică gravă), în care o țară membră poate suspenda temporar (6 luni) circulația liberă a capitalurilor față de țări terțe, dar nu față de un alt stat membru al Uniunii Europene.

- Directiva 88/361/EEC definește diferitele tipuri de mișcări de capitaluri.

- Comunicarea Comisiei Europene 97/C220/06 referitoare la asigurarea investițiilor intracomunitare furnizează clarificări suplimentare pentru articolele din Tratat referitoare la mișcările de capitaluri.

De asemenea, acquis-ul comunitar cuprinde Recomandările Comisiei Europene nr. 87/598, 88/590, 97/489 privind plățile electronice, sistemele de

plăți, respectiv mijloacele de plată electronică.

- Articolele 119 - 120 din TCE și Reglementarea Consiliului nr.1969 din 24.06.1988 reprezintă baza legală pentru asistența financiară pe termen mediu, în cazul dificultăților ce ar putea fi întâmpinate de unele State Membre în echilibrarea balanței de plăți.

- Directiva 97/5/EC acoperă tranzacțiile transfrontaliere referitoare la liberalizarea creditelor externe mici (până la 50.000 EURO), stabilind și cerințele minime pentru a asigura un nivel adecvat de informare al clienților.

- Directiva 98/26/EC se referă la finalitatea decontării în sistemele de plăți și valori mobiliare.

- Directiva 91/308/EC amendată de Directiva 2001/97/EC, se referă la împiedicarea folosirii instituțiilor financiare și de credit în scopul spălării veniturilor provenite din activități criminale.

2. Circulația capitalurilor în România

România a acceptat integral acquis-ul comunitar privind capitolul 4 – Libera circulație a capitalurilor, în vigoare la data de 31 decembrie 2001. Ulterior, a fost agreat acquis-ul comunitar până la 30 iunie 2002.

Țara noastră a obținut următoarele perioade de tranziție:

- 7 ani, perioadă de tranziție, pentru achiziționarea de teren agricol, păduri și teren forestier de către cetățenii UE și SEE (Spațiul Economic European);

- 5 ani, perioadă de tranziție, pentru dreptul de achiziție asupra terenului pentru reședința secundară.

Angajamentele asumate în negocieri referitoare la liberalizarea graduală a mișcărilor de capital se referă la:

- liberalizarea investițiilor directe și imobiliare ale rezidenților în străinătate,

precum și a mișcărilor de capital cu caracter personal și a altor mișcări de capital;

- liberalizarea mișcărilor de capital legate de derularea contractelor de asigurare și a celorlalte fluxuri de capital cu influență semnificativă asupra economiei reale;

- liberalizarea operațiunilor de capital cu impact semnificativ asupra balanței de plăți: până la data aderării;

- armonizarea regulamentului valutar cu prevederile Directivei 88/361/CE prin preluarea terminologiei, definițiilor și nomenclatorului operațiunilor de capital;

- modificarea Regulamentului BNR nr. 6/1995, privind principiile și organizarea plăților prin carduri, preluând în totalitate prevederile Recomandării Comisiei Europene 97/489/CE. Amendarea Legii bancare nr. 58/1998, în sensul eliminării restricției la dreptul de stabilire și libera prestare a serviciilor;

- intrarea în vigoare a legii privind valorile mobiliare, serviciile de investiții și piețele reglementate (care modifică Legea nr. 52/1994), în scopul realizării transpunerii Directivei 98/26/CE;

- intrarea în vigoare a legii privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (prin revizuirea OG nr. 24/1993);

- intrarea în vigoare a legii cooperativelor agricole;

- eliminarea graduală a restricțiilor existente la investițiile directe ale nerezidenților, conținute de prevederile discriminatorii din punct de vedere al mișcărilor de capital din domeniile: minier, turistic, concesiunilor, petrolului, asigurărilor și reasigurărilor;

- eliminarea cerințelor privind cetățenia română, din Legea nr. 31/1990, republicată;

- transformarea acțiunilor nominative de control, incompatibile cu acquis-ul comunitar, în acțiuni comune;

- amendarea Art. 15(2) din OG nr. 39/1996, privind înființarea și funcționarea Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar, în sensul diversificării portofoliului de investiții al Fondului;

- modificarea Legii datoriei publice nr. 81/1999, în sensul eliminării art. 24 alin. 1, lit.(c) referitor la procedurile de autorizare;

- modificarea OG nr. 4/1995 privind producerea, comercializarea și folosirea produselor fito-sanitare, în sensul eliminării restricțiilor nerezidenților la investiții directe.

- liberalizarea dreptului de achiziționare de teren în scopul construirii primei reședințe, sau pentru investiții directe, cu excepția terenurilor agricole și forestiere – termen: până la data aderării;

- modificarea legii arendării nr. 16/1994, în sensul oferirii posibilității persoanelor fizice străine (fermieri) din UE și SEE să arendeze terenuri agricole - termen: până la data aderării;

- modificarea art. 21 din Legea nr.18/1996, privind paza obiectivelor, bunurilor și obiectelor de valoare, în sensul eliminării restricțiilor nerezidenților la investiții directe – termen: până la data aderării.

- modificarea Ordinului nr. 422/2001 al MAAP, în sensul eliminării restricțiilor nerezidenților la investiții directe - termen: până la data aderării;

- adoptarea măsurilor legislative necesare pentru ca, de la data aderării, muncitorii sau persoanele liber-profesioniste din UE și cetățenii din SEE, care sunt rezidenți în România, să beneficieze de aceleași drepturi ca și cetățenii români (fermierii liber profesioniști vor fi excluși din sfera perioadei de tranziție și nu vor face subiectul unor proceduri diferite față de cetățenii români) - termen: până la data aderării.

- eliminarea tuturor restricțiilor privind achiziția de valori imobiliare, cu excepția terenurilor agricole, pădurilor și a reședinței secundare de către persoanele fizice străine: termen - până la data aderării;

- armonizarea deplină a legislației naționale cu acquis-ul comunitar în ceea ce privește reglementările referitoare la privatizare, acordurile de cumpărare, acordurile bilaterale la care Statul este participant, precum și acordurile de asociere - termen: până la data aderării;

- aplicarea unor proceduri de autorizare pentru achiziționarea de proprietăți imobiliare, obiective, transparente și publice și care nu vor face diferențe între cetățenii UE, rezidenți legal în România - termen: în timpul perioadei de tranziție.

3. Efectul procesului de globalizare asupra economiei României

Globalizarea reprezintă un proces obiectiv, ce se desfășoară cu o viteză uimitoare, cuprinzând aproape totalitatea statelor lumii. Acest proces a fost determinat și favorizat de progresele ultrarapide ale tehnologiei, cu precădere ale celei informatice.

Prin manifestarea acestui proces obiectiv, orice agent economic se poate aproviziona cu cele necesare desfășurării activității de unde este mai ieftin, să producă și să vândă acolo unde obține veniturile cele mai mari.

Analizată prin prisma eficienței economice a alocării și utilizării resurselor, globalizarea apare ca un fenomen rațional, menit să furnizeze cantități tot mai mari de mărfuri și servicii cu resurse materiale, financiare și umane tot mai puține și mai ieftine.

Globalizarea este avantajoasă și foarte avantajoasă pentru țările cu o competitivitate economică mare: tehnologii avansate, forță de muncă

performantă, productivitatea muncii mare, costuri de producție reduse. În aceste condiții se poate afirma că principala sursă a competitivității este reprezentată de capital.

Procesul globalizării oferă multiple și rapide avantaje economiilor dezvoltate, ce concentrează capitalul mondial și unde își au sediul central marile companii transnaționale.

România se află într-un proces complex de reformă economică, socială, instituțională, generat de schimbarea sistemului politic comunist și adoptarea statului de drept și a economiei de piață.

Atât pentru țara noastră, cât și pentru toate țările în curs de dezvoltare,

autoritățile statelor respective împreună cu comunitatea internațională trebuie să realizeze un raport cât mai variat între ajustarea economică și dezvoltarea economică, între costurile și avantajele globalizării. Trebuie spus că singura opțiune pentru România este integrarea în cadrul procesului de globalizare.

În economia supusă globalizării supraviețuiește numai cel mai puternic și cel mai rapid în luarea deciziilor.

Pentru România, globalizarea poate permite accelerarea transferului de tehnologie, facilitarea infuziei de capital, reducerea corupției, a stagnării și birocrăției, reducerea sărăciei.

Bibliografie

1. Patriche, D. (coordonator), Felea, M. (editor). *Comerț și globalizare*. București, Editura ASE, 2003
2. Bilețcaia, A., *Globalizare, liberalizare și regionalizarea comerțului internațional în perioada actuală și în perspectivă*. București, Editura ASE, 2002
3. www.mie.ro

∞ Casa cu Tei ∞

***Ideal pentru relaxare, dar si pentru petreceri:
aniversari, nunti, botezuri sau pentru firmele care
doresc sa organizeze diverse actiuni.***

- Pensiunea Casa cu tei este situata în Statinnea Sarata Monteoru - cazare 21 camere duble, restaurant 200 locuri, bar, terasa.***
- Sanna inclusa în pretul cazării.***
- Sala de conferinte - 60 locuri.***

Casa cu Tei: Sarata- Monteoru, Drumul Schelei 207; Tel: 0238.451.255